

Ιμοτζεν και Ιζαμπελ Γκρίνμπεργκ Τρεις πρωτοπόρες γυναίκες που έσπασαν τα στερεότυπα

Μια σύντομη αλλά καθόλου επιφανειακή βιογραφία της Μαρί Κιουρί και των δύο θυγατέρων της, της Ιρέν και της Εβ, για μικρούς, αλλά και μεγάλους αναγνώστες

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Μια κατηγορία βιβλίων για παιδιά που παρουσιάζει μια ιδιαίτερη άνθηση και διεύρυνση των στόχων της είναι αυτή του Βιβλίου Γνώσεων. Το είδος αυτό των βιβλίων έχει και στην ελληνική λογοτεχνία για παιδιά και νέους τη δική του ιστορία – μπορούμε να θεωρήσουμε πως βιβλίο γνώσεων ήταν και «Ο Γεροστάθης» του Λέοντος Μελά, που θεωρείται πως είναι το βιβλίο που εγκαινιάζει κατά κάποιον τρόπο τη σύγχρονη ελληνική παιδική λογοτεχνία.

Τα σύγχρονα βιβλία γνώσεων στόχο τους έχουν να γνωρίσουν σε ανήλικους αναγνώστες θέματα εγκυκλοπαιδικά – επιστημονικά, ιστορικά, κοινωνικά, πολιτιστικά – με έναν τρόπο απλό, αλλά όχι απλοϊκό. Στην ουσία πρόκειται για βιβλία τα οποία προσφέρουν τη γνώση που πριν από κάποια χρόνια ο αναγνώστης θα την αναζητούσε σε λήμματα μια εγκυκλοπαίδειας. Βέβαια και καθώς η ανάπτυξη του θέματος στηρίζεται σε εμπειριστατωμένη έρευνα, η ανάγνωση αυτών

των βιβλίων μπορεί κάλλιστα να ενδιαφέρει και το όποιο ενήλικο που δεν διαθέτει ειδικές γνώσεις πάνω σε αυτό το θέμα.

Και νομίζω πως τούτη η ηλικιακή διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού αυτής της κατηγορίας βιβλίων έχει με τη σειρά της προσφέρει την ευκαιρία να δημιουργούνται εκδόσεις που χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη αισθητική.

Τα σύγχρονα βιβλία γνώσεων πέρα από το κείμενο διαθέτουν και πλούσια εικονογράφηση ή επίσης πλούσια παρουσία φωτογραφικού και αρχαιολογικού υλικού.

Παράλληλα – και στο πλαίσιο μιας γενικότερης τάσης να πλησιάζουμε τη γνώση με όσο περισσότερο προσωποκεντρική θεώρηση ώστε το παρουσιαζόμενο γεγονός να συνδέεται με μια ανθρώπινη διάσταση – τα βιβλία γνώσεων αποκτούν και μια μυθοπλαστική ταυτότητα.

Αυτή η προσπάθεια συνύπαρξης πληροφορίας με μυθοπλασία και πάντα μέσα στην αισθητική κάλυψη της εικόνας, έχει οδηγήσει πολλά από τα σύγχρονα βιβλία γνώσεων να έχουν και τα χαρακτηριστικά ενός graphic novel.

Μια τέτοια περίπτωση είναι και το βιβλίο «Η Μαρί Κιουρί και οι κόρες της», που το μεν κείμενο το υπογράφει η Ιμοτζεν Γκρίνμπεργκ, τη δε εικονογράφηση η αδελφή της Ιζαμπελ (και οι δύο γνωστές και παγκοσμίως καταξιωμένες στον χώρο του παιδικού εικονογραφημένου βιβλίου γνώσεων και όχι μόνο).

Στο συγκεκριμένο βιβλίο συνεργάστηκαν και δημιούργησαν μια σύντομη – αλλά καθόλου επιφανειακή – βιογραφία της Μαρί Κιουρί και των δύο θυγατέρων της, της Ιρέν και της Εβ.

Στο μεγάλο μέγεθος βιβλίο – το μέγεθος επιβεβαιώνει και την άποψη πως μπορεί κάλλιστα να χαρακτηριστεί και ως μια ιδιαίτερη υλοποίηση graphic novel – εξιστορούνται τα παιδικά χρόνια της Μαρί Κιουρί, οι σχέσεις της με την οικογένειά της, οι πολιτικές και οικονομικές συνθήκες που αντιμετώπισε μέχρις ότου να βρεθεί στο Παρίσι για να ξεκινήσει τις σπουδές της. Και στη συνέχεια η γνωριμία της με τον Πιερ Κιουρί, τα δύο παιδιά που απέκτησαν, οι έρευνές τους κάτω από δύσκολες συνθήκες, η διεθνής αναγνώριση, ο αιφνίδιος θάνατος εκείνου, το πάθος με το οποίο, μόνη της πλέον η Μαρί, συνέχισε τις έρευνές της, ενώ παράλληλα μεγάλωνε τις δυο της κόρες.

Και στο σημείο αυτό, η αφήγηση απλώνεται και στις ζωές των δύο κοριτσιών, φωτίζει τις διαφορετικές ιδιοσυγκρασίες τους, παρακολουθεί τις δικές τους πορείες για να επιστρέψει και πάλι στη Μαρί Κιουρί, να περιγράψει το πώς οι ίδιες οι έρευνές της της στοίχισαν και την ίδια της τη ζωή, κάτι που έπειτα από χρόνια θα επαναληφθεί και με την πρώτη κόρη, ενώ η μικρότερη θα μείνει μόνη και με τον δικό της τρόπο θα κάνει γνωστό σε όλον τον κόσμο την ουσία και το νόημα της επιστημονικής συνεισφοράς, το τι σημαίνει να αφιερώνεται κάποιος σε έναν σκοπό που αναπτύσσει την επιστημονική γνώση αλλά και προστατεύει την ανθρώπινη υγεία.

Στην ουσία έχουμε την εξιστόρηση του έργου τριών γυναικών που στάθηκαν πρωτοπόρες, ξεπέρασαν στερεοτυπικές φυλετικές διακρίσεις και έγιναν σύμβολα όχι μόνο του επιστημονικού πάθους, αλλά και της οικογενειακής αλληλεγγύης. Μια πολύ ενδιαφέρουσα έκδοση. Ενας σύγχρονος τρόπος συγγραφής ατομικών οραμάτων, ενδοοικογενειακών σχέσεων, κοινωνικών συνθηκών και επιστημονικών ερευνών. Το συναίσθημα του αναγνώστη ενεργοποιείται και η προσέγγιση επιστημονικών ανακαλύψεων με επάρκεια προσφέρεται από τη συνεργασία λόγου και εικόνας.

Άξιο να διαβαστεί από αναγνώστες διαφόρων ηλικιών και ποικίλων ενδιαφερόντων.

Imogen Greenberg, Isabel Greenberg
Η ΜΑΡΙ ΚΙΟΥΡΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ
ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΦΥΣΗ

Μτφ. Λένια Ζαφειροπούλου,
Εκδ. Πατάκη 2025, σελ. 64
Τιμή 14, 40 ευρώ

Πορτρέτο της Μαρί Κιουρί και των δύο θυγατέρων της, Εβ και Ιρέν, το 1908